

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i K. KOMENDY OBWODOWEJ W OPATOWIE.

Prenumerata kwartalnie 3 korony.
Numer pojedynczy 10 halerzy.

Nr. 8.

Opatów, 15. grudnia 1915.

TREŚĆ (1—19): 1. Hojny dar Księcia-Biskupa krakowskiego. — 2. Dary pieniężne z okazji Świąt Bożego Narodzenia. — 3. Rozporządzenie Naczelnego Wodza. — 4. Świadectwo upoważniające do zawarcia legalnego małżeństwa. — 5. Ogłoszenie — w sprawie zapytań o jeńców wojennych. — 6. Ogłoszenie — otwarcie ruchu kolejowego na liniach Lublin-Lubartów i Lublin-Chełm. — 7. Libri memorabilium. — 8. Okólnik do wszystkich naczelników gmin i sołtysów. — 9. Zaprowadzenie komisij sanitarnych. — 10. Karty tożsamości. — 11. Usunięcie zasp śniegowych. — 12. Obwieszczenie dotyczące się środków spożywczych, sprzedawanych na straganach pod gołym niebem. — 13. Kontrola wag i miar. — 14. Porządek targowy. — 15. Oferta emaliowanych naczyń. — 16. Wezwanie. — 17. List gończy. — 18. Wyrok. — 19. Sprzedaż znaczków stemplowych.

1.

Hojny dar Księcia Biskupa krakowskiego.

Najprzewielebniejszy Książę - biskup Krakowski, jako Przewodniczący Krakowskiego Komitetu pomocy dla dotkniętych wojną, raczył łaskawie za pośrednictwem J. W. Pani Józefy Odrowąż Pieniążkowej przesłać dla ludności obwodu opatowskiego hojny dar w postaci 613 sztuk różnej odzieży.

Dziękując na tem miejscu za tą wielkoduszną opiekę, c. i k. Komenda obwodowa postanowiła uprosić Urzędy parafialne, o zajęcie się rozdzielaniem tej odzieży między najbardziej potrzebujących w miejscowościach wojną dotkniętych.

Nie wątpię, że ludność obwodu zachowa we wdzięcznej pamięci tę życzliwą opiekę Najdostojniejszego Arcypasterza Krakowskiego.

2.

Dary pieniężne z okazji świąt Bożego Narodzenia.

Z okazji nadchodzących Świąt Bożego Narodzenia przeznaczam:

1. Dla »Komitetu Obywatelskiego« powiatowego 3000 K.

2. Dla Szpitalu św. Leona w Opatowie 1000 K. i dwie skrzynki mleka skondensowanego.

3. Dla Szpitalu Epidemicznego w Ostrowcu 1000 K. i jedną skrzynkę mleka skondensowanego.

4. Dla Szpitalu Epidemicznego w Ćmielowie 500 K. i jedną skrzynkę mleka skondensowanego.

5. Dla Szkółek Freblowskich w Opatowie, Bolesławowie i Ożarowie-Karsach po 100 K.

Powyższe kwoty będą natychmiast wypłacone.

3.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii,

o karach za stawianie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwom publicznym.

Na podstawie zarządzenia Naczelnego Wodza ustanawia się co następuje:

§ 1.

Kto w zamiarze stawiania przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwom przez c. i k. Zarząd wojсковy prowadzonym lub protegowanym, albo też ruchowi kolei żelaznej lub przedsiębiorstwom żeglarskim;

a) uszkadza narzędzia lub urządzenia instytucyj przemysłowych albo usuwa je od używania,

b) działa na drugiego za pomocą namowy lub gwałtu celem skutecznego, rozszerzenia lub przymusowego przeprowadzenia zmywy, zmierzającej do urzeczywistnienia zamiaru określonego w ustępie pierwszym, albo

c) wzbrania się wykonać w całości lub częściowo powierzoną mu robotę albo uchyla się od niej, lub

d) wykonuje powierzoną mu robotę w sposób, który może utrudnić służbę lub ruch przedsiębiorstwa,

będzie karany aresztem do trzech lat — o ile nie ma zastosowania surowszy przepis wojskowych ustaw karnych. W wypadkach oznaczonych pod a i b nałożona być może (obok kary aresztu) grzywna do dwudziestu tysięcy koron.

§ 2.

Do przeprowadzenia dochodzenia i do wymiaru kary upoważniony jest doraźny sąd c. i k. Komendy obwodowej.

§ 3.

Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 20. września 1915.

4.

Świadczenie upoważniające do zawarcia legalnego małżeństwa.

Osiedlonym w obrębie obszaru okupacyjnego osobom starającym się o uzyskanie świadectwa upoważniającego do zawarcia legalnego małżeństwa — podaję niniejszem do wiadomości, iż świadectwa takowe tylko w tym wypadku mogą być wystawione, jeżeli c. i k. Komenda obwodowa za pośrednictwem odpowiednich urzędów parafialnych i gminnych przekona się, że:

1) osoby mające zamiar wejść w stan małżeński posiadają tutejsze prawo obywatelskie, i

2) że w danym wypadku nie zachodzi żadna rosyjską ustawą objęta przeszkoda do zawarcia legalnego małżeństwa.

Przytem zaznacza się, że mężczyzna posiadający tutejsze prawo obywatelstwa, przez zawarcie małżeństwa obywatelstwa swego nie traci i że stosownie do tego rodzina jego uzyskać może prawo obywatelskie w Królestwie Polskiem.

Każde takie świadectwo potwierdzone być musi przez Generalnego Gubernatora w Lublinie.

5.

Ogłoszenie c. i k. Generalnego Gubernatora w sprawie zapytań o jeńców wojennych.

Zapytania co do miejsca pobytu rosyjskich jeńców wojennych, znajdujących się w Monarchii austr.-węg. lub w Niemczech należy wystosować do:

a) Wspólnego Centralnego biura wywiadowczego dla jeńców wojennych, Wiedeń;

b) Centralnego Komitetu towarzystw niemieckich czerwonego krzyża, oddział dla opieki nad jeńcami, Berlin S. W., Gmach poselski.

Zapytania te wystosowane być mogą w języku niemieckim lub polskim.

6.

Ogłoszenie.

Z dniem 25. listopada 1915. otwarto linię kolejową Lublin-Lubartów dla ruchu osób cywilnych i dla przewozu towarów. W tym samym dniu podjęto ruch osób cywilnych i ograniczony przewóz towarów (wyłącznie tylko towarów aprowizacyjnych) na linii Lublin-Chełm.

7.

Libri memorabilium.

Przy kościołach parafialnych istniały od dawna zaprowadzone księgi historyczne zwane »libri memorabilium«, w których opisywano historię kościoła miejscowego i inne ważniejsze wypadki miejscowe. Była to kronika miejscowa.

Cenne te księgi historyczne znikwały z czasem ze zbioru aktów parafialnych lub, o ile istnieją, nie były dalej prowadzone. Ze względu na ważność tych ksiąg dla potomności i historii, uważa c. i k. Komenda obwodowa za stosowne zarządzić, by księgi te przy każdym kościele dalej były prowadzone.

8.

Okólnik do wszystkich naczelników gmin i sołtysów.

Przekonałem się, że niektórzy sołtysi i wójtowie nie zwracają należytej uwagi na Dziennik urzędowy,

który otrzymują regularnie dwa razy w miesiącu i że wcale go nie czytają albo też zatracają.

Ponieważ nieświadomością zawartych w dzienniku rozporządzeń nikt usprawiedliwiać się nie może, przeto mieszkańcy bez własnej winy podpadają karze, a to tylko z tego powodu, że sołtys lub wójt zaniedbuje publikacji ważnych rozporządzeń.

Polecam przeto co następuje:

Wszyscy naczelnicy gmin i sołtysi obowiązani są każdy numer dziennika natychmiast po odebraniu bezwzględnie przeczytać, o ile zaś sami czytać nie umieją, kazać sobie przeczytać przez zaufania godną osobę, i wszystkie zawarte w dzienniku obwieszczenia natychmiast publicznie ogłosić. Dziennik należy następnie starannie przechować i na żądanie każdemu przedłożyć.

Podczas objazdów służbowych przekonam się osobiście, czy niniejsze polecenie należycie będzie wykonane. Nie stosujących się do tego surowo karać będę.

Posterunki żandarmerii i straży skarbowej mają obowiązek, czuwać nad przestrzeganiem tego zarządzenia a o zaniedbaniu w tym względzie natychmiast mi donieść.

9.

Zaprowadzenie komisji sanitarnych.

Wobec znacznej rozległości gmin i ze względu na brak zrozumienia wśród większej części ludności co do najprostszych wymagań higieny, sami naczelnicy gmin nie są w stanie czuwać nad utrzymywaniem nienaganych stosunków sanitarnych, koniecznych wymaganych ze względu na często okazujące się wypadki ospy, tyfusu brzuszego i szkarlatyny, a zwłaszcza wobec grożącego niebezpieczeństwa cholery. Zarządza się przeto zaprowadzenie w każdej gminie t. zw. »Komisji sanitarnych«, które jako organ wspierający i kontrolujący pomagać będzie zarządowi gminnym w sprawach dotyczących się miejscowej polityce sanitarnej. Z wyteżoną więc uwagą Komisya sanitarna skieruje swe działanie ku wykryciu istniejących niedokładności i braków pod względem stosunków zdrowotnych i przy pomocy naczelnika gminy (sołtysa) zaradzi natychmiast wszelkim brakom.

Szczególniejszym przedmiotem działania Komisji sanitarnej będzie: czuwanie nad czystością ulic, dróg, placów, miejsc publicznych zebrań i pomieszczeń, tudzież ścieków, śmietników, kanałów i t. p., dalej dozór nad miejscami przeznaczonymi do grzebania zmarłych i nad tymi miejscami, w których oprawcy czynność swoją wykonują, wreszcie kontrolowanie artykułów spożywczych i niemniej wody użytkowej i wody do picia.

Niemniej gorliwie badać musi Komisya sanitarna, czy i gdzie zakaźne choroby wystąpiły, a w razie stwierdzenia tychże, natychmiast donieść o tem władzom; Ko-

misya ta nie powinna też pominąć żadnej sposobności, by ludność pouczyć, że najlepszą ochroną ogółu przeciw pojawianiu i rozszerzaniu się chorób zakaźnych stanowi higieniczne zachowanie się jednostki.

W skład Komisji sanitarnej wchodzić ma naczelnik gminy, jako prezes i 4 do 10 członków. Przy wyborze należy przede wszystkim dać pierwszeństwo tym osobom, które ze względu na wykształcenie i zawód dają rękojmię, że energicznie i skutecznie czuwać będą nad stanem zdrowotnym ludności. Przede wszystkim należy wybierać lekarzy, felczerów, aptekarzy i techników.

Przynajmniej raz na miesiąc ma się schodzić Komisya sanitarna na posiedzenie, celem omówienia stosunków zdrowotnych gminy i powzięcia koniecznych uchwał.

Protokoły posiedzeń jakoteż sprawozdanie Komisji sanitarnej z końcem każdego miesiąca w odpisie przedłożone być mają Komendzie obwodowej.

Urząd członka komisji jest urzędem honorowym i wobec tego bezpłatnie ma być sprawowany.

Fachowych informacji w szczególnie ważnych kwestiach udzielać będzie lekarz obwodowy.

Komisye sanitarne zaprowadzone być mają w przeciągu 14 dni, a spis członków wchodzących w skład tych komisji ma być podany do wiadomości c. i k. Komendy obwodowej.

10.

Karty identyczności.

Wezwanie do wylegitymowania się.

Zwracam ponownie uwagę wszystkich Zwierchności gminnych w celu dalszego, jak najszerszego ogłoszenia, że w myśl § 1. Rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z dnia 25. sierpnia 1915. Nr. 35 Dzien. rozp., każdy obowiązany jest wykazać się na wezwanie władzy co do tożsamości swej osoby i zatrudnienia. Co do tego obowiązku wylegitymowania się została w tu-tejszem ogłoszeniu, umieszczonem w Dzien. Urzędowym Nr. 1 Punkt 3, ustanowiona granica wieku każdej do wylegitymowania się obowiązanej osoby, t. j. rok 15 życia, od którego począwszy każda osoba ma posiadać kartę identyczności, wydaną przez Wójta a potwierdzoną przez Komendę obwodową. Karty te identyczności, które każdy obowiązany jest przy sobie nosić, muszą być wydawane bezpłatnie.

Ponieważ doszło do tutejszej wiadomości, że obce, nieznane indywidua w powiecie się pokazują, wzywam wszystkich Wójtów, Burmistrzów i Sołtysów, aby wszystkie osoby obce, pojawiające się w obrębie gminy czy osady, natychmiast wzywali do wylegitymowania się. Wszystkich tych, którzy albo żadnych nie posiadają

dokumentów, albo niedostateczne, należy przytrzymać i oddać najbliższemu posterunkowi żandarmerii.

Posterunki żandarmerii zaś otrzymują polecenie, aby na przyszłość w czasie patroli wszystkie podejrzone indywidua zatrzymywały i wzywały do wylegitymowania się. Osoby, które się nie mogą wylegitymować, należy przyaresztować i do Komendy obwodowej odstawić.

11.

Usunięcie zasp śniegowych.

Nakazuję gminom, aby gościńce i drogi w obrębie obszaru gminnego, które dwie miejscowości łączą, jak i drogi dojazdowe do stacji kolejowych zaraz po ustaniu śnieżycy oczyszczały ze śniegu tak, aby ruch na tychże bezwarunkowo nie był wstrzymany. Naczelnicy gmin i sołtysi są mi odpowiedzialni za dokładne i szybkie wykonanie powyższego polecenia.

12.

Obwieszczenie

tyczące się środków spożywczych, sprzedawanych na straganach pod gołym niebem.

Nie naruszając istniejących już koncesyi i zezwoleń na sprzedawanie artykułów spożywczych na placach pod gołym niebem, wydaje się odnośnie do tej gałęzi przemysłu następujące policyjno-zdrowotne przepisy:

1) Sprzedający powyższe artykuły muszą mieć zawsze na sobie czyste ubranie, czyste białe fartuchy, czyste nakrycia na głowie i czysto umyte ręce.

2) Stoły, na których wyłożone są na sprzedaż artykuły spożywcze, owoce i napoje, winny być polakierowane lub nakryte czystą ceratą. Stoły te i ceraty należy codziennie czysto umyć.

3) Talerze, miski, półmiski, szklanki, kubki, garnki etc., muszą być utrzymywane w należytej czystości. Obok stołu ma stać krzesło lub stółek a na nim szaflik lub inne większe naczynie z wodą i ręcznikiem do umywania i obcierania zanieczyszczonych naczyń.

4) Wędliny, kielbasy, słonina, cukierki, ciastka, figi, owoce i inne środki żywnościowe, podpadające łatwo zepsuciu lub zanieczyszczeniu, mają być stale przykryte szklannymi kloszami albo przechowywane w naczyniach zaopatrzonych w nakrywki dla ochrony przed pyłem i owadami.

5) Miejsce otaczające każdy stragan powinno być ciągle czysto utrzymywane,

Zwierzchności gminne i c. i k. Komendy Żandarmerii mają czuwać nad ścisłym stosowaniem się drobnych handlarzy do powyższych przepisów, w razie spostrzeżenia jakichkolwiek niedokładności lub zanie dbania, bezwarunkowo donieść o każdym takim przypadku c. i k. Komendzie obwodowej, a artykuły spożywcze, zanieczyszczone i nie należyte utrzymywane, należy natychmiast skonfiskować i zniszczyć.

Rozporządzenie to wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1916; dlatego naczelnicy gmin i sołtysi postarają się mają o takie ogłoszenie wymienionych przepisów, aby je znali wszyscy mieszkańcy i drobni handlarze, trudniący się takową sprzedażą.

To samo rozporządzenie tyczy się naturalnie także tych kupców, handlarzy i kramarzy, którzy sprzedają środki spożywcze na podsieniach, w otwartych oknach, drzwiach lub budkach.

13.

Kontrola wag i miar.

Polecam wszystkim posterunkom żandarmerii, urzędowi gminnym i magistratom w Opatowie i Ostrowcu, aby od czasu do czasu niespodziewanie przeprowadzały kontrolę miar i wag w sklepach i o każdym nadużyciu nierzetelnych kupców donosiły natychmiast c. i k. Komendzie obwod. Magistraty w Opatowie i w Ostrowcu, oraz wszystkie urzędy gminne mają postarać się o to, by w tych miejscowościach, w których odbywają się jarmarki, ustawione były wagi publiczne dla użytku ludności.

14.

Porządek targowy.

Zmieniając ogłoszony w Dzienniku urzędowym Nr. 6 artykuł 18 p. z. »Porządek targowy« zarządzam, by na przyszłość targ tygodniowy w Rakowie odbywał się w każdy wtorek a nie w piątek, jak dotąd było postanowione.

Zarządzenie to należy odpowiednio ogłosić.

15.

Oferta emaliowanych naczyń.

Firma Westen w Olkuszu posiada wielkie, stanco- wane, aż do 80 cm średnicy ocynkowane i oszlifowane

kotły i naczynia. Kotły te mogą być użyte zamiast kotłów miedzianych. Kotły i naczynia są w wielkiej ilości na składzie. Reflektanci zechcą się zwrócić wprost do firmy WESTEN w Olkuszu.

16.

Wezwanie.

U Stanisława Czajkowskiego z Dąbrowki
daniszowskiej i u Piotra Loska ze Śląska, znaleziono
wóz i parę koni, które prawdopodobnie są skradzione.

Jeden koń jest ogier, ma lat 4, jest siwej maści, średniej wielkości i ma ogon podstrzyżony; drugi zaś jest gniada klacz licząca lat 6, ma siwą grzywę i również podstrzyżony ogon.

Jeden wóz jest dla jednego konia urządzony, drugi zaś dla dwóch.

Przedmioty te skradziono prawdopodobnie w okolicy Radomia w ten sposób, że Franciszek Suski, Józef Pawłowski i Adolf Borowiec sprowadzili je do Śląska do siostry Franciszka Suskiego, Lucyi Wolskiej a stamtąd dopiero je sprzedano.

Konie te znajdują się obecnie u sołtysa Franciszka Kolendy w Lipsku, wozy zaś przechowane są na posterunku żandarmervi w Lipsku.

Prawni właściciele tych koni i wozów zechcą zgłosić się do Sądu wojskowego przy Komendzie obwodowej w Wierzbniku celem należytego wylegitymowania się i udowodnienia słuszności swych pretensyi.

Sąd wojskowy c. i k. Komendy obwodowej
w Wierzbniku.

17.

List gończy.

Według listu gończego c. i k. Sądu wojskowego przy Komendzie obwodowej w Sandomierzu, z końcem sierpnia 1915 w Kujawach, gmina Górki, zrabowano Józefowi Iskrze 34 rub. i zamierzono rabunek również u Maryanny Cheć, którą przy tej sposobności sprawca tego czynu zgwałcił.

O czyn ten podejrzany jest Józef W r o n a, który uciekł i dotychczas nie mógł być odszukany.

Józef Wrona liczy lat 20, jest wzrostu średniego, silnie zbudowany, blondyn, ma małe rudawe wąsy, wąską twarz, ubrany był w ciemne palto i miał wysokie buty.

Pochodzi z Zawichosta, obwód opatowski, ożenił

się w Zimnej Wodzie, gmina Wiśniowa, obwód sandomierski i tam też mieszkał. Obecnie włości się w okolicach Iwanisk, Kowar i Kujaw.

Wzywa się wszystkie Komendy, władze bezpieczeństwa i organy, aby za zbiegłym śledziły a w razie przydybania go aresztowały i do c. i k. Sądu obwodowego w Sandomierzu odstawiły.

18.

Wyrok

w Imieniu Jego Cesarskiej Mości, Cesarza Austrii i apostolskiego Króla Węgier !

C. i k. Sąd doraźny, jako orzekający sąd w Końsku po głównej rozprawie przeprowadzonej dnia 15. listopada 1915. pod przewodnictwem rotm. żand. A. Jirki i pod kierownictwem maj. aud. A. Bernreitera, w obecności sierż. N. Akselrada jako protokolanta, nadpor. E. Sykory jako oskarżyciela, Bronisława Kwiecińskiego jako oskarżonego i sędz. powiat. R. Kocho jako obrońcy

orzekł

według §§ 413 i 414 wojskowej ustawy karnej na podstawie oskarżenia z dnia 14. listopada 1915. L. 158/15 w sprawie karnej przeciw wymienionemu z powodu popełnionej zbrodni morderstwa — co następuje:

Bolesław Kwieciński, rodem z Jedliśka, obwód radomski, Król. Polskie, 33-letni, rzym.-kat., stanu wolnego, zamieszkały w Radomiu, dnia 27. października 1915. w Szydłowcu w towarzystwie kilku o rabunek podejrzanych bandytów, w chwili, gdy wraz z towarzyszami miał być aresztowany — przyczem żandarmi Jerzy Molnar i Józef Svatik przez bandytów tych zostali zamordowani — w zamiarze popełnienia morderstwa również zamierzył się na żandarma Svatika celem uniknięcia aresztowania. Współdziałał więc czynnie w zamiarze zabicia żandarma i przez to dopuścił się zbrodni morderstwa według §§ 413 i 414 wojskowej ustawy karnej.

W myśl § 415. wojskowej ustawy karnej i na podstawie zarządzenia Nacz. Kom. Armii L. 32183 z dnia 16. marca 1915. skazuje się Kwiecińskiego na śmierć przez powieszenie.

Końsk, dnia 15. listopada 1915.

Alojzy Jirka m. p. rotmistrz *N. Akselrad* m. p. sierżant
przewodniczący. protokolant.

Antoni Bernreiter m. p. major aud.

Wyrok zatwierdzono i wykonanie tego wyroku po-
lecono.

Końsk, dnia 15. listopada 1915.

Eugeniusz Dąbrowski m. p. pułkownik

Ogłoszono i wykonanie wyroku w dniu dzisiejszym
zarządzono.

Końsk, dnia 15. listopada 1915.

Antoni Bernreiter m. p. major aud.

C. i k. Komendant Obwodu

Waleryan Fehmel, c. i k. pułkownik.

19.

Sprzedaż znaczków stemplowych.

Podaje się do ogólnej wiadomości, iż mocą rozpo-
rządzenia c. i k. Komendy obwodowej z dnia 3. grudnia
b. r. L. 464 Oddz. Skarb. udzielono koncesyi na sprze-
daż znaczków stemplowych Chaimowi Weisowi, tra-
fikantowi w Opatowie, Rynek Nr. 22.

Wobec tego od dnia 14. grudnia b. r. znaczki stem-
plowe są do nabycia tylko w wymienionej trafice.

Wydawanie znaczków stemplowych dla osób pry-
watnych przy kasie c. i k. Komendy obwodowej ustało
z dniem 14. grudnia 1915.

